

НИКОЛА
ОСТРОВСКИЙ

Гудок

КОМИ ГІЗ СЫКТЫВКАР 1938

НІКОЛАЈ ОСТРОВСКІЙ

Г у д о к

Герпасаліс
А. ПЛАСТОВ

КОМІ ГОСУДАРСТВЕННОЇ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1938

„Гудок“ вістыс—неважон кувсём орденоновец пісатель Ніколаі Островскіі „Рожденные бурей“ романы бостом отрывок.

Сействіеяс мунё оті неыжыа карын, Украінаын, гражданскёй война војасё. Полскёй белогвардејецјас бостоны власт ас кіаныс. Гуса большевістскёй комітет котырто рабочдјјасёс да кындёс восстаніје белоплакјаслы паныд.

Тайё событіејасыс, мыј јылыс гіжёма „Гудок“ вістас, лоіны восстаніје заводітчан кадас.

Н. ОСТРОВСКИЙ — Г У Д О К

Редактор П. Доронин. Технич. ред. М. Шестаков. Издание № 3. Уполномоченный Главлита № 742. Типографский № 701. Тираж 3000 экз. Формат 62 X 94; 1,16. Печатных листов 1. Авторских 0,5 лист. Сдано в производство 26/III-38 г.

Подписано к печати 17-IV-38 года.

Типография УМП, Коми АССР гор. Сыктывкар, Дом Печати.

I

Полскöй жандармјасөн Глушко слесарös вiом жылыс жүр паскаліс кар бердса переулокјасті. Пырiс быд пелöсö, воiс медбөрја земланкајасöз¹⁾. Унжык јöзыс термасiсны ас сiнмөн ағзывны. Мукöдыс зев пöса сорнiтiсны та жылыс ас керкајас дiнаныс.

— А көн-нö законыс? Јöзöс вiалöны нiнöм абу-ыс, зік прöстаыс.

— Закон öтi, кодi бостiс бед, сiјö і капрал. Вiч-чысiм-тај выл кöзäјеваöс!

— да, öнi сiз: лун олин да ез-кö öшöдны—пасiбö шу. Но і олöм!

І сöмын көн-сурö сорнiјас мунiсны решiтeлнöй-жыка.

— Тајö мыј жылыс тi, хлопцы?

¹⁾ Земланка—муö вöчöм оланiн.

— да сиз, кыв песам... Тажö гаджасыс мыј окота, сижö и вöчöны. А ми пыр кыв песам. Болгыштим—дај гортö! А војнас те ордö локтасны, сувтö лөчасны...

Баранкевич заводуын помалö вöли уж мöд смена. Главнöј заводскöј ворота дорын чукöрмöма јöзыс щем—выл смена вылö воысјас. Мыјкö-мында работчöјјас мунисны контролнöј будка пыр завод цехјасö, öсталнöјыс, кывлöмаöс морт виöм јылыс, да сувтисны ворота дорас.

— Мыј сувтинныд? Прöјдитöј, шуа тижанлы!—горзис пöрыс старик, заводса стöрöж.

— Вевјалам... Гудокыс ез-на вöв.

Андріј шыблалö вöли пачö медбöрја порција шом. Часи стрелка матысмис кујим часö. Кочегарјас вежсывлісны дас минутон возжык мукöдјасыс.

— Кывлин, Андр'уша, Глушкоöс лыјöмаöс лахјас,—локтис сы динö да шуис јортыс сылөн, кочегар öмитрус.

Котелнöјö пырисны выл сменаыс јöз, и Андріј кылис орјасан сорни:

— А ворота дорас кутерма заводитчö.

— Аззылин, охранникјас котöртисны сетчö?

Öшиң улын кылис лыјöм шы. Кочегарјас виçöдлісны мöда-мöд выланыс.

— Мыј-нö сен?

Кымынкö секунда мыстї ставныс шынитöв кывзисны, бытö виччысисны јешшö лысöм. Андріј кајис поскöд котол кожух вылö. Вылын—кујим векнидик öшиң. Öти öшиң вöли восса. Сети тыдалö заводскöј воротаыс. Ворота дорас, тöдöмыс, мыјкö абу лучки. Став площадыс ворота возас тырöма јöзөн. Кущöмкö морт кавшасис öграда вылас да мыјкö горзö јöзыслы. Ворота динö öти-мöд бöрса котöртисны завод виçыс легионерјас. Орчча машиннöј отделенијеыс котелнöјö котөрөн пырис младшöј механик, пан-Струмил.

— Мыјла ти он сетöј гудоксö смена вылö?—горзис сижö мыј вынсыс.—Кöни Птахаыс? Сетöј гудок!

Кор азгіс, мыј некод сіјос оз кывзы, механік ачыс кватітіс колчасо гез помсыс, кодөн востоны вөлі гудок клапансо, да дернітіс сіјос увлаң.

Гудоклөн равөстөмыс чунөдіс Андријос. Андриј вунөдіс ставсо. Сіјо азгіс сомын ворота дорын заводітчөм свалка — і друг сесга тајо равөстөмыс.

Став өзөсјасөдыс заводскөј дворө ускөдчісны јөз.

Рабочөјјас пын — жынјыс нывбаба.

Андриј терыба леччіс жојас.

Струміл легіс гудок колча. Равзөм лантіс. Сомын өні механік азгіс Птахаөс.

— Көн те шлајччін?

— Ме өшіңөд віөді...

— А-а-а, өшіңөд! Сің-кө, получітан рөщөт. Тенө медалісны уж выло... Сувтөј уж выло! — горөдіс Струміл кочегарјаслы да котөртіс машиннөј отделе-ніјеө.

Андриј кымынкө секунда сулаліс вөрзөдчөтөг. Јурас сылөн тојтіс өті мөвп.

Сіјо көсјіс вештыны тајо мөвпсө јурсыс. Но сіјо бостіс-нін сылыс вөласө. Сөлөмыс кынмыліс, быттө вылысаң чеччыштөм возвылын. І сіјо здукас жө ускөдчіс өзөс дінө, томналіс өзөссө да пунктіс клучсө эптас. Сесга бөр локтіс котолјас дорө, кватітіс гудок колчасө да өшјіс сы выло. Бара равөстіс гудок.

— Те-нө мыј, јөјмін, Андриј! — ускөдчісны кочегарјас Птаха дінө. — Көсјан, мед міјанөс ставнымөс вөтласны?

Но Андриј ез кывзы налыс. Ез дугды кыскыны колчасө увлаң.

— дугды, Андр'ушка! Вөтласны-өд ставнымөс! — күтіс кевмысны сөмітрус.

Андриј кватітіс прөст кінас сөкыд лөм, кодөн вөлі жуглөны шомсө, да горөдіс сөмітруслы чужөмас:

— Вістав хлопцыслы, мед пышјасны татыс! Запаснөј өзөсөдыс... Мед вісталасны, мыј ме најөс лө-мөн понді дубітны...

Но сылыс немтор он вөлі кыв. Секи Андриј легіс

кольчасо. Гудоклөн равзём здук кежлө лантліс. Сіјө кватітіс кыкнан кінас лөм, сувтөдіс сінјассо, ачыс шом буссыс вөлі зік сөд, і горөдіс јортјасыслы:

— Котөртөј запаснөј өзөсті! Ребјата, кычі друг морт, шөкта—петөј зік пыр-жө! Ме кута сөвіттіны, медем јөзөс кыпөдны... Мед менө отнамөс дубітөны... Петөј, хлопцы, а то понда кучкавны лөмнас! Терыба!—Сіјө ырыштчіс лөмөн.

Кочегарјас чукөрөн ускөдчісны запаснөј өзөсө.

II

Андріј ігналіс көрт крукјасөн өзөссө, сујіс лөмсө өзөс вугјас костө да бара кутчысіс кольчаө. Бара пондіс сынөдсө поткөдан орјасан шыөн равзыны гудок, бытө јуөртіс ыжыд несчасје жылыс. Тајө гудокыс став јөзсө карыс петкөдіс улыча вылө. Ставыс пондісны зіла кывзыны гудоклыс равзём шыјас.

А гудок пыр равзіс...

Котелнөј өзөс пондісны жуглыны охрәнникјас. Но көртөн дөрөм кыз өзөс сөмын муртса вөлі әрөгнітлас прикладјасөн кучкалөмјасыс.

— Вәјө пос! Сувтөј өшің дорас! Лыјөј сіјөс!—горзіс кылө охрәнникјаслы капрал.

Андріј казәліс тајөс сөмын секі, кор өшің пыр лыјөм пулаыс шутовтіс сы јур вестті.

Сіјө көсјытөг леччысліс кольчаыс. Гудоклөн равзём лантіс. Медем зөбсыны мөдыс лыјөмыс, Андріј ускөдчіс шом гуө.

Чургөдөм карабінөн өшіңө сујсіс полскөј легионер. Птаха шыбласіс шом гуын, бытө налкјө шөдөм шыр. Гөгөрвоіс сіјө, мыј воіс пом сы бунтујтчөмлы. Сөдөмыс сәлөн топавліс шөгөн.

Өшіңыс вөлі векнідік, і легионер өдва верміс сујсыны сетчө өті пөлпомнас. Улысаңыс сіјөс, тыдалө, јөткісны. Секі Андріј кватітіс антраціт ¹⁾ кусөк

¹⁾ Антраціт — чорыд ізшом.

Ошiныс вoлi векнiдiк, i лeгiонeр oбвa вeрмiс сyжыны
сетчo oтi пeлпoмнaс.

да, пула улö сурöмыс повтöг, мыј вынсыс лыјис шомнас öшнö, вескалі легіонерлы чужöмас. Легіонер овöстис. Чужöмыс сылөн пыр-жö вiрöссис. Сiјö укöдiс карабiнсö да усi улысаңыс сiјöс кутыс охрaнникјас вылö. Карабiныс голсмунi цемента жојас котельнöјö. Бара гымöптiс лыјöм. Андриј дурмис радысла. Сiјö пондiс лыјлыны öшнö iзшомöн.

Öшiң улас кылісны маткысöм шыјас. Јöзыс пос вылыс терыба леччiсны муö.

Андријлөн сөлöмыс пузiс. Сiјö пöрччiс тасмасö коссыс да көрталiс сiјөн колчасö пар регулатор бердас. Гудок бара мöдiс равзыны, но ез-нiн орјасан шыөн—Птаха вөнсö көрталiс зельда.

Öнi кiјасыс Андријлөн вöліны прöстöс. Немвинчыстöм нападeнiјеыс мед не шöјöвошны, сiјö дугдывтöг бомбардiрујтiс öшiңсö iзшомјасөн.

Но косагiгaд Птаха зiк вунöдiс, мыј котельнöјас ем јешшö кык öшiң. Сöмын сек, кор кыкнан пöдса öшiңгыс зiлмунöм шыөн кiссiсны стeклöјасыс да стeнсыс пондiс гылавны штукатуркаыс, Андриј гөгөрвоiс, мыј кујiм öшiңөн сылы не справiтчыны. Пулајас бара вöтлісны сiјöс шом гуö. Öтi öшiңöд мыччысiс карабiнлөн дуло. Андриј локыс шкуркнiтiс сетчö iзјөн. Но мöд öшiңсаң лыјöм заставiтiс сiјöс чеччыштны бөр гуас.

— Вот öнi пом!— шуiс Андриј да муртса ез бөрды. Сөлöмөн пондiс усны.

Сiјö пыр-жö кыліс чорыда музöм, дугдiс-нiн вoзсaсны, пукeыліс гу пeлöсaс. Но мыјкö дојмытöзыс зургiс сылы бокас. Птаха квaтiтiс кiнас зурганторсö. Тајö вöлі пöжарнöј кiшкалөн пом, код отсöгөн кочегарјас көтöдлывлiсны iзшомсö.

Музöм јурвемас мыјкö бытöө вiрдыштiс.

— А-а, тi думaјтaнныд, мыј менö бостiнныд-нiн, сволочјас, панскöј душајас! Час вiзöдлам!— горöдiс сiјö, көт i некод ез вермы кывны сылыс горзöмсö сещöм локыс равзыс гудок вöснаыс.

Андриј локыс мöдiс бергöдлыны көлеса, кодөн

леңоны шлангјасө ва. Чунөдан шуғлалан шыјасөн нещыштчіс брандспојтыс пар. Сы бөрсә ызөбтіс пөс ва. Шом гуыс зоннас тырі парөн. Андријлы немторјөн лоі лолавнысө. Тіралан кіјаснас сіјө кватітіс брандспојт. Көт сөтіс чуңјасө, мучітчіс пуан ва резөбјас вөсна, но вескөдіс ва віңөгсө котельнөјө.

Өні ез-нін думыштлы, мыј сіјөс вермасны ваны, мөдіс клестајтны пуан ваөн өшіңјасө. Сіјө фікар моз јөктіс радысла, кор өшің улын кутісны горзбыны. Өні, јурсө мыччывтөг, котолјас костө пуксөмөн, бергөдіс сіјө брандспојтөн өтар-мөдарө, кіскаліс өшіңјасө пуан ваөн.

Сөләмыс сылөн морөсәс нещкыгіс. Став котельнөјыс тырі парөн. Жожөдыс візувтис пуан ва. Андриј кајіс котол подмуровка вылас, медем не сотны кокјасө. Лолавны вөлі сөкыд. Сотчөны кіјас. Но ташөм пікөвоөминас бығ колө вөлі воғсәсны.

Гудоклөн равзөм кыліс став кар пастаыс.

III

Васілок пыріс заводө сменаө локтыс рабочөјјас первојја котыркөд. Көт мыј, а сіјө көсјіс віставны Андријлы, кыгі віісны налыс сугөдсө, дада Серогаөс.

Васілок не өтчыдыс воывліс вокыс дінө, весіг ужалан кадас. Стөрөжјаскөд паныдасөмыс віччысөмөн, җмеј моз піскөдчывліс сіјө рабочөјјас костөд. Унаыс зон сменајас чөж коылавліс кадсө вокыскөд котельнөјын, отсавліс сылы, мыј верміс. Кочегарјас радејтлісны тајө суг фетінкасө, коді зев кокніа вөлі велалө кочегарјас ужө.

Өтчыд весіг сіјө вескавлі пан Струміл сін улө, но кочегарјас дорјыштисны фетінкаөс, да механік кінас шеныштис. Фетінка отсавліс кочегарјаслы ректыны шом тыра вагонјас, төдіс котельнөјыс став пыранпетан тујјасө і регыд ағгіс зев лөсыд туј, кыті позө вөлі пырны котельнөјө, өңөсјас дінын сулалыс контролорјас ағчывтөг. Пырас вөлі сіјө шом віған дворө, сесаң паскыд вентиляціоннөј трубаө, сеті леччас шом

гу дінө, кытчө лезлісны шом шыбласјасө. Сесса көрт балка куза мунас шом гу дорө, а сесса вештас кык-кујім кусөк антрацит, да воас котельнөј гуранө, кытыс бостлісны шомсө. Тажө секрет јывсыс Васілок ез віставлы некодлы, весіг вокыслы. Сылы аслыс вөлі лубө, кор немвиччыстөг воас котельнөјө да шен-чөдас кочегарјасөс аслас піскөслунөн да контролор-јаслы суртөмөн.

• Јона повзис Васілок, кор сіјө төдіс, мыј Андриј ігнасөма котельнөјө, і сіјөс көсјоны віны. Кымөм сөлөмөн детінка вічөдіс, кызі легионерјас кутісны піскөдчыны котельнөјө.

Кор тајө налы ез удајтчы, Васілок пондіс зев јона радлыны. Васілок котраліс рабочөјјас пөвсын, бөрдөм сінјаснас кевмысөмөн, јуасіс төдса кочегар-јаслыс:

— Вістав, дада, мыј најө ськөд вөчасны?

Кочегарјас зумыша чөв олісны. А өті бостіс сіјөс кіөдыс да нуөдіс бокө:

— Пышјы татыс, кытчөз ловја! Öті сурі-һин... Алі окота, медем даг скөрмөм вывсыс і тенсыд сылітө бергөдасны.

Васілок котөртіс сы діныс. Бөрдігтыр бара муніс вічөдны, мыј вөчөны легионерјас.

Мыј вөчсіс котельнөјын, та бөрсө вічөдісны заводскөј дворө јөртөм став рабочөјыс. Öтка мортлөн ташөм смеллуныс, кодкөд оз вермыны воасасны оружјеа легионерјас, пөкөрітіс рабочөјјаслыс сөлөм-јас. Сөкыд ужөн лігышмөм, зумыш чужөма јөз, тајө өткөн вермасөм вылас вічөдөмөн, сөлөм выланыс чувствуйтісны укөрба асланыс вес сулалөм вөсна. А гудоклөн равзөмыс ез лезлы вунөдлыны та јылыс весіг һі өті минут кежлө. Öні Птахалөн судбаыс тревожітіс ставнысө. Јавө пондісны һімкофасны сы повтөмлун вылө, торја-һин нывбабајас. Кывсісны скөр-гөлөсјас:

— Јандысінныд мед, мужікјас, вічөднытө! Отнас-сө еновтінныд пөгібајтны...

— Јонжыкасо бабајасныдкөд војужтанныд...

Нывбабајаслөн горзөм, гудок равзөм да ставыс сижө, мыј мунис на сін возын, шығөдіс рабочөјјасөс, најө өткажітчісны мунны заводскөј дворыс. Легионерјас кутісны усласны штыкјасөн, кавалерістјас эскөдісны најөс вөвјасөн да кучкалісны плетјасөн. Скөрмөм рабочөјјас кыскісны вөв вывсыс өті легионерөс. Сижөс өдва і вермісны бөр мездыны. Сөкыд пырыс удајччіс легионерјас ескадронлы весавны дворсө.

Васілок некыс ез ағзы места. Тајө ічөтік пессыс, мортсө ағзісны-нін легионерјас.

— Еј, те! Мыј теныд тас? Стој! Кытчө пышјан?— горөдіс сылы өті легионер.

Васілок ускөдчіс јөз піө, јурнас да гырғажаснас ужалөмөн, піскөдчіс јөз чукөр пышкө. Полис, медым ез кутны сижөс, да пышјіс служебнөј өғөс пыр шом віған складө, і секи сөмын помнітіс аслас гуса ветланін јылыс...

IV

Васілок воіс шом гу дінө да бауасөмөн дыр ветліс шом вывті, корсіс котелнөј гу дінө пыран роғсө, корсігас јона коғ зурасліс піғөсјаснас да јурнас. Роғыс, вөлөм, тыртөма вылыс вайөм шомөн. Секи сөтинка кутіс кодјыны шомсө, новлыны бокө сөкыд шом торјас. Өті гөгылтчіс бөр да дојдана кучкіс сылы көмтөм кокјасас. Васілок уעי да дыр бөрдіс. Бөрдыштіс да бара бостчіс уж дінө. Сижө кодјіс-нін неыжыд гу. Но кодјыны вөлі пыр сөкыджык. Шомсө колө вөлі катлыны вылө да шыблавны ылөжык, медым најө ез гөғласны јур вылас. Шом бусыс пыріс нырас і сінмас. Сижө өтарө несјаліс да сөласіс. Но шом кодјөмлөн помыс ез тыдав. Васілок думыштіс, мыј сижө оз сижө местаті кодјы. Сылы лоі зевзабеднө да страшнө. Сижө бара бөрдзіс.

— Андриј, Андр'у-у-ушка!— горөдіс сижө мыј вынсыс.

Андріј весіг чеччыштліс места вылас, бытто сїјос чушкісны.

— Тьу, чорт!

Сылы кажіччіс, бытто көнкө мышку сајас бөрдө Васілок. Птаха сулалө вөлі шом гуын, кіас кутө карабін да сінсө оз вештыв өшіңјас вылыс.

Брандспојтыс кујліс сен-жө, орчөн. Парыс, кодї первојсө муртса сїјос ез пөдты, назөнік кутіс петны өшіңјасөдыс. Котельнөјын вөлі пемыд да дука.

Андріјлы мукөд дырјї кажіччыліс, мыј ставыс тајө — лок вөт.

— Андр'ушка! — көнкө зев матын горзіс Васілок.

Вылысаң угі із да дојмытөзыс кучкіс Андріјлы пелпомас. Сы бөрса кыліс радлөм горөдөм: „Тајө ме, Васка!“ і кутіс Птахаөс лыјөмыс.

Настојашщөј, ловја Васілок леччө вөлі сы дінө. Андріјлөн піңјасыс кутісны заткыны, кор сїјө гөгөр думыштіс: өд өні сїјө муртса ез лыј сїјос.

— Андр'ушка, тајө ме... Сені локтөмаөс најө зев унаөн... двор тырыс верөмајас. І медса ыжыдыс налөн... Пышјы татыс! Тані роғ ем... Ме тајө роғөдыс пыр воывлі татчө. Сөмын өні шом кісталөмаөс вылібөзыс, да ме муртса вермі пырны! — горзіс Васілок вокыслы пелас да кутліс сїјос.

Сөлөмыс Андріјлөн кутіс чеччыны.

— Кысаң те пырін татчө?

— Шом візан дворсаң.

— Сетчө петаніныс абу да...

— А ме труба пырыс. Сїјө паскыд. І те төран. Мунам, Андр'ушка, мунам! Од сымындаөн најө сетчө воөмаөс! Остап дағ шуө, мыј најө тенө віасны.

Васілок кыскіс Андріјөс роғ дінө:

— Кај, а ме те бөрса!

Васілок пондіс кавшасны. Птаха нөшта өтчыдыс візөдліс котельнөјө, кусан пач вомјасө да кутіс кавшасны сы бөрса. Васілок вөлі віччысө-нын сїјос сені. Андріј віччысөмөн лептіс предохранітел да мыччіс сылы карабінсө. Сесса зев зескыда сујсіс пелпом-

— Мунам, Андр'ушка, мунам!

јаснас роџас, парсассіг тырји, да, кіјаснас гылалыс шомјассө кватлајтіг тырји, кықкө кајіс выліөз.

Васілоқ термөдліс сіјөс. Андріј шарашітчіс кіјаснас сөкыд ізјө да лезіс сіјөс роџас. Сетінка отсасіс сылы, кіјаснас і кокјаснас шыблаліс сетчө антраціт. Мінут мысті роџсө лоі тыртөма.

Васілоқ нуөдіс Андріјөс аслас тујјасөд. Сөлөмыс топавлөмөн Птаха думайтіс, мыј лоө, оз-кө сіјө төр вентілаціоннөј трубаөд. І зев кокніа лолыштіс сіјө, кор Васілоқ бөрса сујіс јурсө да пөлпомјассө і кутіс нақөнік кыссыны воқө.

V

Кор најө воісны вылө, сені поснідіка зерыштіс. Шом візан дворыс вөлі главнөј заводскөј терріторіја сајас і торјөдөма сыыс жужыд каменнөј стенөн.

Татчө локтөны вөлі подјезднөј көрттујјас.

Васілоқ ветліс разведка вылө. Рөгыд сіјө бөр воіс да вісталіс, мыј тујјас вылас некод абу.

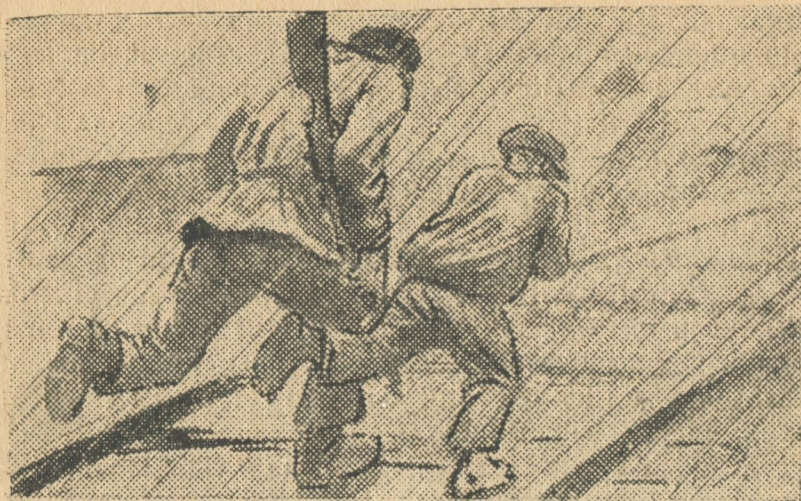
— Сені тыртөм вагонјас сулалөны кујім радөн. Вагонјас увтіыс позө мунны, і некод оз ақыв. А мөдар ворота дорас некод абу. Воротасө томналөмаөс. Мі вагон вылас кајам, вагон вывсаңыс ворота вылас і — ајда ворота сајас! — шуаліс Васілоқ Андріјлы пелас.

Најө леччісны шом рөч вылыс, копыртчісны да котөртчісны вагонјас костөд.

Планыс Васілоклөн вөлөма зев бур. Бөрја вагоныс сулаліс бурещ ворота дорас. Најө вужісны көрт решеткаа ворота вомөн да ускөдчісны котөртны көрттуј полотно вывті.

Васілоқ лебіс возвылас, бытө лебач, шевгөдөма кіјассө да тувччалө кык метрөн свірқјөдлөмөн. Частө віқөдлывлө бөрвылас, вермө-ө вөтчыны сы бөрса вокыс. Андріј котөртчіс мыјвыныс. Зер швачкө налы чужөманыс. Пемыд-сөд кымөрјас тупкөмаөс став јенежсө.

Андріј ез кол карабінсө. „Віасны-жө-өд, кутас-

ны-кө. Көҥ кувтөз вождөр морт-мөддөс виа“, думайтис сижө, ез-на ескы, мыј сижө мездысис. I сөмын сек, кор заводыс колі ылө бөрө, і көрттујыс кутіс чукуылтны вокзал дінө, Андриј сувтис да, ебөссыс усөмла, пук-сис туж насып ылө...

— Сулав, Васілок, ог вермы воҗө! — горөдіс сижө да кутчысис кинас сөлөм бердас.

— Котөртам, Андр'ушка, котөртам, а то суө-дасны!

Полігтыр виҗөдливліс да места ылыс чеччышт-ливліс деҗінка. Вөлі сижө суніс помөз көтасөма да јөжгылтчөма көзыдысла і полөмысла. Ңајтөн рез-сөм көмтөм кокјасыс сылөн гердөмаөс. Сулалө сижө шпал ылын да пыр ниртыштө өті коксө мөд динас.

Сылы кажиччис, мыј Андриј пукалө вывті дыр.

— Тырмас-нын, Андр'ушка, котөртам!

Птаха муҗөм пырыс бергөдчис, виҗөдліс Васілок кокјас ылө, ненога картузыс ылө, коді блін моз вөлі ласкысөма јур бердас, да нывбаба ковтаө пас-тасөм, кујім кусиңө јөжгылтчөм деҗінка ічөтік туша ылө, і сылы жал лоі, курыд өбидаөн топөдіс сылыс

горшсö тајö пон олöмыс јылыс думыштöмла, кор сijö оз вермы најöвiтны весиг сапöг вылас да паскöм вылас тајö детiнкаыслы.

„А öнi i наң кусöкыс оз ло. I аслым воштысны некытчö...“

— Андр'ушка...— нора чукöстiс Васiлок.

Андрij чеччiс. Сетысаң, көнi сук ру пышкö вöйтчiс заводыс, кылис гудоклөн скöра равзöм.

— Свiстiтö,— горфiтчöмөн вашнiтiс Андрij, да нiмкод пырыс кывзыштiс аслас јортыслыс кыз гöлöссö. I ез-нын котöрт, а мöдiс терыб восковјасөн. Васiлок назөнiк котöртiс сукöд орччөн, быд здукын бöрвыв вiзöдлывлöмөн.

Жужыд туж насып вывсаң Птаха азiс iчöтiк тöдса керка водокачка дорыс, i сöмын öнi верiтiс, мыј сijö мездысiс.

— Васiлок, вокöј! Iчöтiк пацан те!.. Васка, стөрвeц! Сöлыштны мiзны öнi на вылö! А те, понда ме јешшö рöшщöтајтчышта-на...

Сijö сывтырјалис воксö, топöдлiс морöс бердас. Бур, мыј оз ков вöли зebны сiнвасö. Kodi аззылас сijöс, кор зерыс кiстö көш дорыс моз!

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЧӖТ ДА ШӖР АРЛЫДА ЧЕЛӖАҖАСЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КӢГА БӖРСА КӢГА“

1. ПУШКИН—Зарӗ черӗ жылыс моҗккыв.
2. ПУШКИН—Поя да сылӧн Казак Балда жылыс моҗккыв.
3. ПУШКИН—Цар Салтан жылыс моҗккыв.
4. ПУШКИН—Кулӧм царевна да сӗзӓм багатыр жылыс моҗккыв.
5. ЖУКОВСКИЙ—Сапӧга кан.
6. КРЫЛОВ—Баснаҗас.
7. ЛЕРМОНТОВ—Ашик-Керӓб.
8. ТОЛСТОЙ Л.—Акула.
9. ТОЛСТОЙ Л.—Булька.
10. ТОЛСТОЙ Л.—Фӓлипок.
11. ӢЕКРАСОВ—Генерал Топтыҗп.
12. ӢЕКРАСОВ—Мазаҗ ӗед да кӧҗҗас.
13. ТУРГЕНЕВ—Бежӓн луг.
14. ТУРГЕНЕВ—Бӓр'ук
15. ТУРГЕНЕВ—Муму.
16. ТУРГЕНЕВ—Перепелка.
17. ЧЕХОВ—Ваҗка.
18. ЧЕХОВ—Вӧв фамильҗа.
19. ЧЕХОВ—Ӓетӓнкаҗас.
20. ЧЕХОВ—Jeжыд кымӧс.
21. ЧЕХОВ—Пышҗыс.
22. ГОР'КИЙ—Архӓп ӗед да Лӧнка
23. ГОР'КИЙ—ЧелӖаҗас.
24. КУПРИН—Jeжыд пон.
25. КУПРИН—Гамбрӓнус.
26. ЛЕСКОВ—Часӧвӧҗ.
27. ГРИГОРОВИЧ—Гуттаперчевӧҗ Ӓетӓнка.
28. ГАРШИН—Лҗагуша-путешественныйҗа.
29. ГАРШИН—Сӓгнал.
30. КОРОЛЕНКО—Ӣӧбӧм Ӓетӓнка.
31. МАМИН-ГИБИР'АК—Руд сылӓ.
32. МАМИН-ГИБИР'АК—Студонӧҗ җу дорса керка.
33. МАМИН-ГИБИР'АК—Кыҗемс Земель.
34. БЕНКЕВИЧ—Музыкант Јанко
35. КИПЛИНГ—Слӧн пӓ.
36. ЛОНДОН—Кӓш жылыс сказањҗе.
37. ЛОНДОН—Кӧҗӓн.
38. БЕТОН-ТОМПСОН—Орӧм пель.
39. БЕТОН-ТОМПСОН—Чӓнк.
40. БЕТОН-ТОМПСОН—Ручлӧн семҗа.
41. АНДЕРГЕН—Ӓуҗмовочка.
42. АНДЕРГЕН—Озыс салдат
43. АНДЕРГЕН—Ӓыкӧҗ җусҗас.
44. АНДЕРГЕН—Тывкӧрт.
45. АНДЕРГЕН—Шуда колошӓҗас.
46. АНДЕРГЕН—Прӓнцесса да Поревӓҗыс.
47. РОБЕРТС—Зонњӓ да Кӓд.

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЧӖТ ДА ШӖР АРЛЫДА ЧЕЛӖКӖСЛӤ БИБЛЮТЕКА

„КӢГА БӖРГА КӢГА“

48. РОБЕРТС—Нывка да ош пӓ.	71. МАЈАКОВСКИЈ—Мыӓӓн кӖсја лоны.
49. РОБЕРТС—Кань Робинзон.	72. БАГРИЦКИЈ—Нӓзлӓн кок туј.
50. Синбад—мореплавател (мојккыв).	73. БАГРИЦКИЈ—Мордвинлӓн ӓвезда.
51. Коми мојккывјас.	74. Островскиј Н.—Гудок.
52. Ненецкӓй мојккывјас.	75. УЉЈАНОВА М.—Ӗвин жылыс вӓтјас.
53. ГРИММ—Бременса музыкантјас.	76. ФАДЕЈЕВ—Мечелӓца.
54. ГРИММ—Храбрӓй портнӓй.	77. БЕДНЫЈ Ф.—Баснајас.
55. ГРИММ—Мојккывјас.	78. КАТАЈЕВ—Уӓӓм.
56. УЈДА—Нелло да Патраш.	79. ПАУСТОВСКИЈ—Кӓчлӓн лапаяс.
57. УЈДА—Свеп.	80. ПРИШВИН—Јарӓк.
58. ГАУФ—Карлык Ныр.	81. БИАНКИ—Медбӓрја лыӓӓм.
59. ГАУФ—Кальф Аӓст.	82. БИАНКИ—Вӓрын војутӓм.
60. ГАУФ—Ичӓт Мук.	83. ПОВИКОВ-ПРИБОЈ—Зыбунјас пӓвсын.
61. АФАНАГЈЕВ—Ӗагуша-Царевна.	84. ЖИТКОВ—Мангуста.
62. АФАНАГЈЕВ—Кыӓӓ мужӓк барӓнӓс велӓдӓс.	85. ЖИТКОВ—Обезјана жылыс.
63. АФАНАГЈЕВ—Ӗӓз пыцкыс бостӓм роч мојккывјас.	86. КАСГИЉ—Особӓй отрадса ош.
64. Мудер Алдар-Кос (Казахскӓй мојккыв).	87. КАСГИЉ—Вошӓм класс
65. Охӓк (Армјанскӓй мојккыв).	88. КАСГИЉ—Турецкӓй бутеы.
66. Аладдин да волшебнӓй лампа (Арабскӓй мојккыв).	89. Гајдар—Војенинӓй тајна жылыс.
67. Алы-Баба да ӓламыя рӓзбојнӓк (Арабскӓй мојккыв).	90. ГАЈДАР—Нолӓд бляндаж.
68. ХАРРИС—Кролик-Вок.	91. ТИХОНОВ—Чӓрт.
69. РОЛЛАН—Жан Крӓстоф.	92. Михалков—Јортјас.
70. ТОЛСТОЈ А Желтухин.	93. ФРАКРМАН—Ылыс граница дӓныя.